

Львівський національний університет імені Івана Франка

Філософський факультет

Кафедра політології

**Політичні партії і вибори:
українські та світові практики**

Випуск 5

Збірник статей і тез за результатами п'ятої міжнародної наукової конференції кафедри політології «Політичні партії і вибори: українські та світові практики» (пам'яті Юрія Романовича Швеდი) від 28 листопада 2020 року

Львів
2021

УДК 329:324(477+100)(063)
А З П 504

*Рекомендовано Вченою радою
Львівського національного університету імені Івана Франка,
протокол № 16/б від 30 червня 2021 р.*

Рецензенти:

Бабкіна О.В. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова;

Бортніков В.І. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політології та державного управління Волинського національного університету імені Лесі Українки;

Климончук В.Й. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політології Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника.

Політичні партії і вибори: українські та світові практики: зб. ст. і тез за результатами п'ятої міжнародної наукової конференції «Політичні партії і вибори: українські та світові практики» (пам'яті Юрія Романовича Шведи) від 28 листопада 2020 року / за ред. Анатолія Романюка і Віталія Литвина. – Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2021. – Вип. 5. – 388 с.

ISBN 978-617-10-0647-8

У збірнику представлено наукові статті і тези виступів учасників п'ятої міжнародної наукової конференції «Політичні партії і вибори: українські та світові практики», присвяченої питанням розвитку партій та виборів і вкотре проведеної для вшанування пам'яті Юрія Романовича Шведи – українського партолога й псефолога.

Збірник статей та тез наукової конференції організовано секційно – відповідно до секцій проведеної міжнародної конференції. Загалом у збірнику висвітлено проблематику політичних наслідків й особливостей регіонального виборчого процесу в Україні, особливо в контексті місцевих виборів у 2020 р., а також особливостей регіональних виборчих кампаній і партійної політики у світі. Збірник буде цікавим для політологів і всіх тих, хто цікавиться вивченням партійно-електоральної політики та регіоналізму тощо.

УДК 329:324(477+100)(063)

ISBN 978-617-10-0647-8

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	5
СЕКЦІЯ 1. ПОЛІТИЧНІ НАСЛІДКИ Й ОСОБЛИВОСТІ РЕГІОНАЛЬНОГО ВИБОРЧОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНІ.....	7
Олексій Розумний. Президентські та парламентські вибори 2019 року: параметри тяглості та мінливості електорального вибору.....	7
Юрій Остапець, Юрій Копинець. Регіональні особливості електоральних практик в Україні у контексті місцевих виборів 2020 року.....	14
В'ячеслав Яремчук. Виборчі кампанії як каталізатор трансформаційних процесів у середовищі регіональної політичної еліти України (на прикладі Івано-Франківської області)	34
Анатолій Романюк. Особливості регіональної електоральної волатильності на прикладі Львівської області	54
Світлана Була. Зміна електоральних преференцій на місцевих виборах до Львівської міської ради 2020 р.	63
Віталій Лебедюк. Регіональні особливості місцевих виборів в Україні 2015 та 2020 рр.	68
Михайло Радіо. Практика застосування соціальних медіа кандидатами на посаду міського голови Рівного (вибори 2020 р.)	79
Наталія Ротар. Політичні партії vs електоральні «політичні машини» у виборчому процесі до органів місцевого самоврядування (на прикладі Чернівецької області)..	87
Аліна Ясінська. Електоральні преференції мешканців Львівської та Харківської областей на місцевих виборах 2020 р.: порівняльний аспект	98
Тетяна Бевз. Сумщина: регіональна політична еліта і виборчий процес 2020 р. ...	126
Михайло Зан. Політико-партійне представництво угорської етнічної меншини України за результатами місцевих виборів 2020 року	141
Микола Горбатюк. Особливості виборчого процесу в об'єднаних територіальних громадах у 2015-2020 рр.....	160
Антоніна Колодій. Вплив місцевих виборів-2020 на розвиток багатопартійності в Україні	178
Петро Кузик. Електоральна вісь «Схід-Захід» і питання суспільної роз'єднаності України.....	197
Оксана Шурко. Вияв електоральної культури українців на муніципальних виборах 2020 року	201
Віра Гапоненко. Місцеві осередки політичних партій як чинник демократизації в Україні.....	206

Орися Харитонюк. Нігілізм політичних партій як основа деформації політичної культури громадян	211
Світлана Матвієнків, Ірина Бирич. Суспільне мовлення і місцеві вибори в Україні: роль та особливості.....	216

СЕКЦІЯ 2. ОСОБЛИВОСТІ РЕГІОНАЛЬНИХ ВИБОРЧИХ КАМПАНІЙ ТА ПАРТІЙНОЇ ПОЛІТИКИ У СВІТІ..... 222

Petr Oskolkov. The Paradoxes of the European Free Alliance	222
Robert Alberski. Wybory prezydenckie w Polsce w 2020 roku i ich konsekwencje dla polskiej sceny politycznej	225
Дар'я Лікарчук. Роль ЗМІ у виборчому процесі: досвід США.....	247
Владимир (Зеєв) Ханин. Постсоветская еврейская диаспора как электоральное сообщество: опыт бывшего СССР, США и Израиля	253
Віталій Дяків. Результати місцевих виборів 2020 р. у Франції та їхній вплив на місцеву політику і її взаємозв'язки з центральною владою	278
Анатолій Ключкович. Партійно-політичний розвиток Словаччини в контексті парламентських виборів 2020 року: ключові тренди та виклики.....	280
Michal Čimer, Iřina Dudinská. Volby zástupcov regionálnej samosprávy v Slovenskej republike ...	286
Nataliya Maradyk. Komparácia volebných systémov krajín V4	291
Maryan Lopata, Mykhailo Halushchak. Political preferences of Ukrainian national minority in Poland in 2000-2010 presidential elections	305
Олег Вольський. Передумови та витоки децентралізації влади і становлення системи й органів місцевого самоврядування адміністративно-територіального устрою в Польщі ...	315
Vladislav Dudinský, Gabriel Székely. Regionálna úroveň cezhraničnej spolupráce Slovenskej republiky s Ukrajinou z pohľadu jej legislatívneho a inštitucionálneho rámca na Slovensku..	320
Ольга Моргунюк. Соціально-економічний чинник регіоналізації партійної політики Індії ..	349
Igor Osadchuk. Вибори глави держави як індикатор атипових президентських систем правління	354
Олександра Чоловська. До означення явища та дослідницької проблематики націоналізації партійних систем: співвідношення національного та місцевого рівнів..	361
Олег Филик. Релігійна, мовна, національна та расова ідентичності як предметна сфера дослідження теорії і практики мультикультуралізму у світі	365
Ірина Кіянка. Ідеї популізму в контексті виборів: сучасний вимір	372
Віталій Литвин. Партійно-електоральні бази та масиви даних: винятково національні чи можливо і доречно й субнаціональні?	376

ДЛЯ НОТАТОК..... 387

Віталій Литвин

*доктор політичних наук, доцент,
професор кафедри політології
Львівського національного університету
імені Івана Франка*

Партійно-електоральні бази та масиви даних: винятково національні чи можливо і доречно й субнаціональні?

У сучасній політичній науці вже доволі давно трендом стало формування та застосування різноманітних баз аналітично-дослідницьких і статистичних даних. Їх розробляють окремі дослідники, цілі дослідницькі інститути та групи і вони все частіше стають фокусом зацікавленості різноманітних грантових та конкурсних програм. Не є винятком і партійно-електоральні бази та масиви даних, які сьогодні трапляються та розробляються чи не найчастіше і найінтенсивніше. Однак вони головню розуміються та сприймаються як винятково національно орієнтовані або ж зосереджені суто на партійно-електоральних даних на національному рівні. І такий тренд сьогодні сприймається як цілком нормальний. Тим не менше, партії та вибори не є інститутами винятково національного рівня, адже вони окреслюють особливості й субнаціонального політичного процесу. Відповідно, перед політичною наукою, особливо вітчизняною, котра в окресленому розрізі суттєво відстає від західної політичної науки, неодмінно рано чи пізно мало постати питання про те, чи доречно генерувати та застосовувати субнаціональні/регіональні партійно-електоральні бази даних.

У цьому контексті теоретико-методологічне значення має з'ясування суті, різновидів та причин популярності баз даних у сучасній політичній науці. Цілком очевидно, що в аналізованому контексті базу даних потрібно розуміти як сукупність даних й інформації, організованих відповідно до певного концепту та проблеми, котра описує характеристику цих даних й інформації та взаємозв'язки між їхніми елементами. Кожна база або масив даних підтримує, висвітлює або забезпечує щонайменше одну зі сфер застосування таких даних у теорії чи на практиці, в тому числі у сфері політичної науки та реальної політики.

При цьому, сьогодні загальновідомо і про це можна дізнатись на підставі розгляду наявних доробків у формі баз даних, що ключовими проблемними фокусами індексування даних та генерування їх у масиви в політичній науці є: всі політичні інститути, однак головню у трикутнику «глава держави – уряд – парламент»; сила політичних інститутів; політичні конфлікти; перевороти; політична географія;

міжнародні організації й альянси; типи політичних режимів; відносини із-поміж колишніми колоніями та метрополіями; дипломатичні та міжнародні відносини; тероризм; політичні організації; етнічні й міжетнічні відносини; міжнародна торгівля та соціально-економічні показники; параметри соціально-економічного розвитку; конституції і конституційний процес; політичні атласи і барометри; індекси змагальності та свободи; показники політичного розвитку; міграція і склад населення; кордони; рівень і показники добробуту; демографія; політичні трансформації; глобалізаційні процеси; вибори, партії, виборчі системи та партійні системи тощо.

Така розмаїтість предметної сфери формування та використання баз і масивів даних своєю популярністю завдячує тому факту, що цією проблематикою науковці займаються ось уже впродовж трьох-чотирьох останніх десятиліть. Відповідно, у сучасних умовах організовується низка конкурсів та грантів з приводу підтримки розвитку баз і масивів даних, в тому числі політологічних. Однак попри те, що цей процес дуже популярний і важливий у політичній науці, особливо на Заході, він вкрай слабо розвинений в Україні, а тому потребує повнішого розкриття, а також наповнення і навіть ініціювання національних доробків у цьому напрямі.

Це особливо очевидно з огляду на те, що бази та масиви даних можуть оперувати дуже різними типами інформації, зокрема: первинними даними – які залежні від результатів певних процесів напряму; вторинними даними – які обчислені на підставі первинних даних з допомогою певних систем індексування і підрахунків; за географічним покриттям – глобальними, регіональними/міжрегіональними, національними, а також вибірковими даними; за часовим покриттям – давніми і недавніми даними; за методом охоплення інформації – кількісними та якісними даними або їхніми комбінаціями тощо. У контексті партійно-виборчої тематики це унаслідувано в тому факті, що інформація у партійно-електоральних базах та масивах даних може бути структуризована на: а) первинні дані по результатах національних (і наднаціональних) виборів – на глобальному рівні; б) первинні дані по результатах національних (і наднаціональних) виборів – на регіональному рівні (як, приміром, у Європі); в) вторинні дані по результатах національних (і наднаціональних) виборів – на глобальному і регіональному рівнях; г) інші дані про вибори та виборчі системи – на глобальному рівні; д) інші дані про вибори та виборчі системи – на регіональному рівні (як, приміром, у Європі); е) бази даних про регіональні вибори, виборчі системи та партії – на глобальному та регіональному рівнях. Саме у цьому розрізі уваги заслуговує порівняння й аналіз наявних партійно-електоральних баз даних, зокрема із приводу залучення до них результатів національних і субнаціональних виборів, у тому числі в глобальному і регіональному (передусім європейському) контекстах, а також на тлі розвитку чи нерозвитку цієї проблематики в Україні, зокрема крізь призму окреслення включеності нашої держави у дослідження іншими (вже наявними) базами даних (табл. 1-6).

Таблиця 1

**Первинні дані по результатах національних (і наднаціональних) виборів.
Глобальний рівень. Найвідоміші бази даних (станом на листопад 2020 р.)**

База даних	Проблемний фокус первинних даних	Географія покриття	Включення України	Останнє оновлення
Constituency-Level Electoral Archive (CLEA)	Результати парламентських виборів на рівні різних округів.	168 країн і територій світу	+	Листопад 2020 р.
Adam Carr's Election Archive (PSEPHOS)	Результати виборів по різних рівнях й округах. Додатково – електоральне картографування.	182 країни світу	+	Листопад 2020 р.
IPU Parline Database (IPU)	Глобальні дані про національні парламенти, в яких частково йдеться про результати виборів легіслатур.	Всі країни світу	+	Листопад 2020 р.
IDEA Voter Turnout Database (VTD)	Явка виборців з усього світу на президентських і парламентських виборах і виборах до Європейського парламенту, починаючи з 1945 р.	Всі країни світу	+	Листопад 2020 р.
Election Resources on the Internet (ERI)	Дані про вибори та їхній аналіз, організований за країнами. Додатково – візуалізації та картографія.	Більшість країн світу	+(частково)	Жовтень 2019 р.
Database of Political Institutions (DPI)	Результати виборів, заходи стримувань і противаг, термін дії і стабільність урядів, приналежність до партій та ідеологій, фрагментація опозиції та урядових партій тощо.	180 країн світу	+	Грудень 2017 р.
Election Passport (EP)	Результати виборів по округах у більшості країн світу. Додатково – інформація про виборчі системи.	110 країн і територій	+	Грудень 2017 р.
National Elections Across Democracy and Autocracy (NELDA)	Результати виборів до національних законодавчих і виконавчих органів влади з 1960 р.	Більшість країн світу	+	Грудень 2015 р.

Таблиця 2

**Первинні дані по результатах національних (і наднаціональних) виборів.
Регіональний рівень (Європа). Найвідоміші бази даних (станом на листопад 2020 р.)**

База даних/проект	Проблемний фокус первинних даних	Географія покриття	Включення України	Останнє оновлення
Parties and Elections in Europe (PEE)	Дані про партії, вибори та уряди у понад 100 країнах й автономних регіонах Європи з 1945 р., а також про вибори до Європарламенту з 1979 р. Стосується 850 партій.	100 країн і регіонів Європи	+ (частково)	Листопад 2020 р.
Parliaments and governments database (ParlGov)	Дані по 1700 партіях, 990 виборах (9300 результатів) і 1600 урядових кабінетах (3800 партій). Ідеологічне позионування партій і склад урядових кабінетів на національному рівні і рівні ЄС.	Всі країни ЄС та більшість країн ОЕСР (37 країн)	–	Листопад 2020 р.
Global Elections Database (GED)	Результати національних і субнаціональних виборів. Додатково – електоральне картографування на національному рівні.	Демократії Європи та світу	–	Листопад 2020 р.
The European Election Studies (EES)	Результати виборів і поведінка виборців та політичних сил у ході виборів до Європарламенту.	28 країн ЄС	–	Листопад 2020 р.
Political Data Yearbook (PDY)	Результати національних виборів, референдумів, зміни урядів й інституційні реформи в країнах ОЕСР, а також результати виборів до Європарламенту. Додатково – візуалізації та графіки.	Країни ЄС і/чи ОЕСР	–	Листопад 2020 р.
European Election Database (EED)	Результати національних (парламентських і президентських) та наднаціональних виборів та референдумів у Європі. 400 виборів і референдумів	35 країн Європи	–	Червень 2014 р.

Таблиця 3

**Вторинні дані по результатах національних (і наднаціональних) виборів.
Глобальний і регіональний рівень. Найвідоміші бази (станом на листопад 2020 р.)**

База даних	Проблемний фокус вторинних даних	Географія покриття	Включення України	Останнє оновлення
1	2	3	4	5
Глобальний рівень				
Constituency-Level Electoral Archive (CLEA)	Вторинні дані на підставі результатів (первинних даних) національних виборів легіслатур. Головні показники: ефективна кількість партій, партійна націоналізація. Додатково – картографування і порушення під час виборів.	168 країн і територій світу	+ (частково)	Листопад 2020 р.
Database of Political Institutions (DPI)	Вторинні наслідки виборів, особливості партійних і виборчих систем, ефективна кількість партій, фракціоналізація, фрагментація тощо.	180 країн світу	+ (частково)	Грудень 2017 р.
Democratic Electoral Systems (DES)	Вторинні дані на підставі результатів (первинних даних) виборів легіслатур. Головні показники: ефективна кількість партій, ефективна кількість кандидатів у президенти та інші.	Всі демократії у світі	+	Грудень 2016 р.
Регіональний рівень (Європа)				
Parliaments and governments database (ParlGov)	Вторинні електоральні, партійні й урядові дані: партійне позиціонування у ліво-правому спектрі, ефективна кількість партій, індекс диспропорційності чи пропорційності виборчих систем, коефіцієнт переваги, індекс поляризації, типи урядів.	Всі країни ЄС та більшість країн ОЕСР (37 країн)	–	Листопад 2020 р.

Закінчення табл. 3

1	2	3	4	5
Dataset of Electoral Volatility (DEV) in the EP elections	Дані про електоральну волатильність на виборах до Європарламенту з 1979 року.	Всі країни ЄС з 1979 р. і далі	–	Грудень 2019 р.
Comparative Political Data Set (CPDS)	Вторинні інституційні дані, в тому числі про вибори та виборчі системи з 1960. Ідеологічне позиціонування партій та урядів, типи урядів, індекси фракціоналізації, ефективної кількості партій, диспропорційності, федералізму, бікамералізму тощо.	Всі країни ЄС та більшість країн ОЕСР (36 країн)	–	Грудень 2018 р.
Party Systems and Governments Observatory (PSGo)	Дані про партійні системи й уряди з 1848 р. Інституціоналізація партійних систем, волатильність виборів, поляризація виборчих систем, ефективна кількість партій, виборча диспропорційність. Охоплено майже 700 виборів, понад 800 партій, 1600 урядів тощо.	48 країн Європи	+ (частково)	Грудень 2016 р.
Dataset of Electoral Volatility (DEV) in Western Europe	Дані про електоральну волатильність та її внутрішні компоненти в Західній Європі у 1945-2015 рр. Включено 347 виборів або виборчих періодів.	20 країн Західної Європи	–	Грудень 2015 р.

**Інші дані про вибори та виборчі системи. Глобальний рівень.
Найвідоміші бази даних (станом на листопад 2020 р.)**

База даних	Проблемний фокус даних	Географія покриття	Включення України	Останнє оновлення
Comparative Study of Electoral Systems (CSES)	Виборчі системи та їхні ефекти у різних країнах світу. На різних етапах проблематика змінюється.	Різні країни з різних частин світу	–	Листопад 2020 р.
IPU Parline Database (IPU)	Дані про парламенти (структуру, склад, методи роботи) та вибори до них. Додатково – візуалізації та порівняння. Окремо – про виборчі системи та представництво жінок.	Всі країни світу	+	Листопад 2020 р.
IDEA Electoral System Design Database (ESDD)	Виборчі системи по всьому світу. Додатково – інтерактивні інструменти, карти, графіки, фільтри.	217 країн і територій світу	+	Листопад 2020 р.
IDEA Electoral Management Design Database (EMDD)	Управління виборчими процесами органами управління виборами. База даних призначена для адміністраторів виборів, дизайнерів виборчих комісій й інших практиків.	215 країн і територій світу	+	Листопад 2020 р.
IDEA Electoral Justice Database (EJD)	Дані про конкуренцію та боротьбу під час виборів і відповідність виборчих процедур електоральній справедливості та міжнародним стандартам.	178 країн і територій світу	+	Листопад 2020 р.
IDEA Gender Quotas Database (GQD)	Дані про гендерні квоти під час парламентських виборів у всьому світі. Додатково – графіки та візуалізації.	Всі країни світу	+	Листопад 2020 р.
The Manifesto Project (MP)	Дані з 1945 р. про політичні позиції понад 1200 партій, які випливають з аналізу змісту їхніх виборчих програм.	61 країна різних частин світу	+ (частково)	Листопад 2020 р.
V-Party Dataset (VPD)	Дані про позиціонування партій у виборах, починаючи з 1900 р. Охоплює майже 3500 партій за 2800 виборів.	178 країн світу	+	Грудень 2019 р.
Election Passport (EP)	Дані про функціонування виборчих систем та їхню історію в деяких країнах світу.	110 країн і територій	+	Грудень 2017 р.
Democratic Electoral Systems (DES)	Дані про виборчі системи та формули. Охоплено всі вибори парламентів (1343) і президентів (499) у демократіях з 1946 по 2016 рр. Додатково – виборче картографування.	Всі демократії світу	+	Грудень 2016 р.

**Інші дані про вибори та виборчі системи. Регіональний рівень (Європа).
Найвідоміші бази даних (станом на листопад 2020 р.)**

База даних	Проблемний фокус даних	Географія покриття	Включення України	Останнє оновлення
The Chapel Hill Expert Surveys (CHES)	Ідеологічне позиціонування майже 300 партій у країнах Європи з питань європейської інтеграції, ідеології і політики.	32 країни Європи	–	Листопад 2020 р.
The Comparative Candidate Survey (CCS)	Дані про кандидатів на парламентських виборах у різних країнах, використовуючи анкету для порівняння між країнами.	Різні країни світу	–	Листопад 2020 р.
Dataset of New Parties and Party System Innovation in Western Europe since 1945	Дані про нові партії, що виникли в Західній Європі з 1945 р., та інновацію партійних систем у країнах регіону. Дані на підставі парламентських виборів.	20 країн Західної Європи	–	Травень 2018 р.
European Election Database (EED)	Оглядове дослідження виборчих систем для національних (парламентських та президентських) виборів у Європі.	35 країн Європи	–	Червень 2014 р.
Electoral System Change in Europe since 1945 (ESCE)	Законодавча база виборчих систем. Еволюція змін виборчих систем на національному рівні від перших демократичних виборів і далі.	31 країна Європи	–	Грудень 2012 р.
Duane Swank's Comparative Parties Dataset	Дані часового ряду про виборчу, парламентську й урядову силу партій, які згруповані за партійно-ідеологічними сім'ями, починаючи з 1950 р.	21 демократія у світі	–	Грудень 2011 р.

Таблиця 6

Паростки баз даних про регіональні вибори, виборчі системи та партії.
Глобальний і регіональний рівень. Наявні бази даних (станом на листопад 2020 р.)

База даних	Проблемний фокус даних	Географія покриття	Включення України	Останнє оновлення
Arjan H. Schakel Observatory	Первинні та вторинні політичні, соціальні й економічні дані на регіональному рівні. Дані про вибори та виборчі системи, партії, парламенти, уряди й інші інститути на регіональному рівні. Вимірювання: індекс регіональної влади, виборча сила регіоналістських партій, ідеологічне позиціонування регіоналістських партій, правила переведення голосів у мандати і регулювання проведення регіональних виборів, електоральна конгруентність, націоналізація або гомогенізація партій, партійних систем і регіонів, коливання голосів. Охоплення 1945–2020 рр.	20/30/81 країн чи демократії світу	–	Листопад 2020 р.
Global Elections Database (GED)	Первинні результати субнаціональних виборів у деяких країнах світу.	Окремі демократії світу	–	Листопад 2020 р.
Parties and Elections in Europe (PEE)	Дані про політичні партії, вибори та урядові кабінети, яка містить результати виборів легіслатур автономних регіонів Європи з 1945 р.	100 країн і регіонів Європи	–	Листопад 2020 р.
Election Resources on the Internet	Оглядові посилання на дані про національні та регіональні вибори та їхній аналіз, організований за країнами. Доволі старі дані і часткове охоплення. Вибірковість даних.	Більшість країн світу	+ (частково)	Жовтень 2019 р.

Зважаючи на все це (див. табл. 1-6), доречно визначити головні тренди й особливості розвитку партійно-електоральних баз і масивів даних у країнах Європи і місце на їхньому тлі (з приводу включеності) України, серед яких (детально це відображено у табл. 7):

- 1) професіоналізація й більша охоплювальність досліджень партійно-виборчих тем і виборчих кампаній загалом у світі та зокрема у Європі;
- 2) поступове збільшення кількості, розмаїття та охоплювальності партійно-електоральних баз і масивів даних загалом у світі та зокрема у Європі;
- 3) спрощення глобальних і ускладнення/розширення регіональних (зокрема європейських) джерел баз і масивів даних з приводу партій та виборів;
- 4) концентрація дослідницького фокусу головно на партійно-електоральних даних, а відтак і їхніх базах та масивах, передусім на національному та наднаціональному рівнях;
- 5) ідея обґрунтування потреби і паростки дослідження партійно-електоральних даних, а відтак і їхніх баз та масивів, на регіональному рівні (передусім на прикладі Європи);
- 6) надзвичайно слабка охоплювальність партійно-електоральних процесів в Україні вже наявними міжнародними базами та масивами вторинних даних, особливо на тлі даних про країни Західної та Центрально-Східної Європи;
- 7) відсутність жодних даних про регіональний партійно-виборчий процес в Україні, причому як у міжнародних базах та масивах даних, так і загалом консолідовано й систематизовано на рівні української Центральної Виборчої Комісії й інших установ (на відміну від інших країн, принаймні у Європі).

Таблиця 7

Охоплення країн світу й України різними базами даних на різних рівнях дослідження партій, виборів і виборчих систем (станом на листопад 2020 р.)

Охоплення країн різними типами даних на різних рівнях дослідження	Країни ЗЄ (Сполучене Королівство, ФРН, Італія, Іспанія, Франція, Греція, Австрія, країни Скандинавії тощо)	Країни ЦЄЄ (Болгарія, Польща, Чехія, Румунія, Словаччина, Угорщина, країни Балтії тощо)	Україна (як і Східна Європа загалом)
1	2	3	4
Первинні дані по результатах національних виборів у глобальних дослідженнях	+	+	+

Закінчення табл. 7

1	2	3	4
Первинні дані по результатах національних виборів у європейських дослідженнях	+	+	-
Вторинні дані по результатах національних виборів у глобальних дослідженнях	+	+	+/-
Вторинні дані по результатах національних виборів у європейських дослідженнях	+	+	-
Інші дані про національні вибори і виборчі системи у глобальних дослідженнях	+	+	+
Інші дані про національні вибори і виборчі системи у європейських дослідженнях	+	+	-
Будь-які дані про регіональні вибори, виборчі системи та партії	+	+	-

Все це неодмінно означає потребу ініціювання та генерування бази даних про регіональні/субнаціональні вибори в Україні із прицілом на її поширення та розміщення у міжнародних базах і масивах даних. Це особливо актуально на тлі процесу європейської інтеграції України, а також в науковому, освітньому та прикладному контекстах. Однак це вже завдання, в тому числі дослідницьке та аналітичне, зовсім іншого порядку, яке вимагає поступового і кропіткого розв'язання у майбутньому.